

**Project 'Preventief
Buurtbeheer' in de
Diamantbuurt
(stadsdeel De Pijp)**

Rapportage 1e fase
(medio 1991 - medio 1992)

Amsterdam, 22 juli 1992
Van Dijk, Van Soomeren en Partners B.V.
Drs J.E. Bruinink
Drs M. van der Gugten

In het kader van dit laatste aspect heeft de gemeente Amsterdam opdracht verleend aan Van Dijk, Van Soomeren en Partners (DSP) om een evaluatie-onderzoek uit te voeren². Deze rapportage maakt onderdeel uit van dit onderzoek en verschaft inzicht in de voortgang van het project 'Buurtmanager' in de Diamantbuurt gedurende de eerste fase (medio 1991 - medio 1992).

1.2 Doelen en hoofdlijnen van het project 'Buurtmanager'

Het buurtbeheerproject in de Diamantbuurt heeft de titel 'Buurtmanager' meegekregen, aangezien de kern van de aanpak gevormd wordt door de aanstelling van een dergelijke functionaris. De buurtmanager is aangesteld bij het stadsdeel De Pijp en organisatorisch aangehaakt bij het projectbureau Sociale Vernieuwing. Er is voor deze constructie gekozen om enerzijds de inhoudelijke samenhang met het sociale vernieuwingsbeleid (met name het aspect leefbaarheid) te realiseren en anderzijds de werkzaamheden van de buurtmanager geleidelijk uit te kunnen breiden naar andere buurten in stadsdeel De Pijp.

Tegen de achtergrond van een dergelijk groei-model is gekozen om het project 'Buurtmanager' van start te laten gaan in de Diamantbuurt. In de subsidie-aanvraag werd deze buurt als volgt gekenschetst:

- een vrij omvangrijke vandalisme-problematiek en daarmee samenhangende problemen rond straatgroepen van jongeren, die overlast veroorzaken en bedreigend zijn voor omwonenden en passanten;
- een aanmerkelijk hoger percentage buitenlandse bewoners dan de rest van de Pijp;
- een niet al te extreem criminaliteitspeil: de buurt behoort niet tot de brandhaarden van criminaliteit in de Pijp;
- een al bestaand organisatorisch kader en (bewoners-)draagvlak, waarbinnen criminaliteitspreventie een plaats kan vinden.

De specifieke doelen van het buurtbeheerproject in de Diamantbuurt zijn:

- het terugdringen van de veel voorkomende criminaliteit (met name vandalisme) en overlast door jongeren;
- het verminderen van de onveiligheidsgevoelens, met name bij de oudere buurtbewoners;
- het verhogen van de leefbaarheid van de buurt en de betrokkenheid van de bewoners bij de buurt.

De bij de start van het project (mei 1991) aangestelde buurtmanager kreeg de verantwoordelijkheid om de ontwikkeling en implementatie van een plan van aanpak ter hand te nemen, waarbij de volgende stappen werden onderscheiden:

- analyse van knelpunten in de buurt;
- ontwikkeling van een signaleringsinstrument;
- inventarisatie van bestaande initiatieven;
- ontwikkeling en uitvoering van activiteiten;
- evaluatie van activiteiten.

In de loop van de eerste fase van het project 'Buurtmanager' is een plan van aanpak verschenen, bestaande uit 13 deelprojecten (zie hoofdstuk 3).

² Het volledige evaluatieplan is opgenomen in bijlage 4 van de subsidieaanvraag en in kort bestek tevens weergegeven in paragraaf 1.3 van deze rapportage.

1.3 Probleemstelling en opzet van de evaluatie

In het evaluatieplan met betrekking tot de Amsterdamse projecten 'preventief buurtbeheer' is de centrale probleemstelling als volgt geformuleerd:

"In hoeverre is buurtbeheer een effectieve methodiek om criminaliteit, overlast en gevoelens van onveiligheid terug te dringen in een buurt die gekenmerkt wordt door een meervoudige achterstandsproblematiek?"

Om deze probleemstelling te kunnen beantwoorden zijn zowel gegevens nodig over de feitelijke ontwikkeling van de criminaliteit, overlast en onveiligheidsgevoelens (effectevaluatie), als informatie over de wijze waarop het project is uitgevoerd (procesevaluatie).

Voor de overall effectevaluatie wordt gebruik gemaakt van de resultaten van een tweetal bevolkingsonderzoeken (voor- en nameting), dat door het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatie Centrum (WODC) van het ministerie van Justitie in de Diamantbuurt is/wordt uitgevoerd. Verder vindt een tussentijdse signalering/-evaluatie van de criminaliteitsontwikkeling in de buurt plaats aan de hand van de aangiftecijfers van de politie. Tenslotte is er in het evaluatieplan vanuit gegaan dat de gegevens van de woningcorporaties en de vernielregistratie van het stadsdeel De Pijp aanvullende informatie kunnen geven met betrekking tot de mate van doelbereiking binnen het project 'Buurtmanager'.

De procesevaluatie wordt uitgevoerd door Van Dijk, Van Someren en Partners (DSP) en is onder meer gericht op de volgende deelvragen:

- Hoe (en hoe goed) is criminaliteitspreventie ingebed in het buurtbeheerbeleid (organisatie, draagvlak, middelen)?
- Hoe verloopt de implementatie en uitvoering van criminaliteitspreventieve maatregelen? Welke factoren werken belemmerend dan wel bevorderend?
- Welke relatie is er tussen deze factoren en de bredere buurtbeheeraanpak (bijv. verbeterde samenwerking, meer bewonersparticipatie)?
- In hoeverre worden de problemen met de implementatie van criminaliteitspreventie in probleembuurtten ondervangen of verminderd door de buurtbeheeraanpak?
- Welke voorwaarden moeten (dus) vervuld zijn, wil criminaliteitspreventie succesvol geïmplementeerd worden in dit type buurten?

Voor de uitvoering van deze procesevaluatie is/wordt door DSP een tweetal metingen (voor- en nameting) verricht onder de direct betrokkenen bij het project 'Buurtmanager' met behulp van de zogenoemde Decision Determinants Questionnaire (DDQ)³. Daarnaast worden relevante vergaderingen en bijeenkomsten bezocht, worden schriftelijke documenten geanalyseerd (bijv. notulen, verslagen en notities) en vindt jaarlijks een interviewronde onder direct betrokkenen plaats. In combinatie met de beschikbare kwantitatieve gegevens wordt deze informatie weergegeven in de vorm van jaarlijkse tussenrapportages. Via deze tussenrapportages en in de vorm van ad hoc adviezen kan DSP bovendien ondersteuning bieden met betrekking tot de voortgang van het project. Aan het eind van subsidietermijn zal door DSP een integrale eindrapportage over het

³ Deze metingen worden door DSP verricht in alle buurten, die gesubsidieerd worden door het ministerie van Justitie in het kader van het experimentele programma 'Buurtbeheer en Criminaliteitspreventie'.

project 'Buurtmanager' worden opgesteld, waarbij expliciet op de voorgenoemde probleemstelling en deelvragen zal worden ingegaan.

1.4 Gegevensverzameling

Gedurende de eerste fase van het project 'Buurtmanager' zijn de gegevens op de volgende wijze verzameld.

Decision Determinants Questionnaire (DDQ):

In oktober 1991 heeft een uitgebreid gesprek plaatsgevonden met de buurtmanager over de stand van zaken op dat moment en hebben 29 betrokken personen de DDQ-vragenlijst ter invulling gekregen. Hiervan hebben 13 mensen de vragenlijst ingevuld geretourneerd (respons 45%). De resultaten van deze analyse zijn opgenomen in het bijlagenboek (hoofdstuk 3) van het rapport 'Voormeting projecten criminaliteitspreventie via buurtbeheer' (juli 1992).

Voormeting bevolkingsonderzoek WODC:

In oktober/november 1991 heeft het WODC een bevolkingsenquête aan huis laten afnemen onder een steekproef van circa 450 bewoners in de Diamantbuurt en 390 bewoners van de 19e eeuwse gordel van Amsterdam (controlegebied). De respons bedroeg over het geheel genomen 52%. Binnenkort verschijnt een rapportage van het WODC over de nulmeting.

Aangiftecijfers van de politie:

Door het bureau Planning, Informatie en Analyse van politiedistrict 5 worden de aangiftecijfers geautomatiseerd verwerkt. Hierdoor is het mogelijk om snel over een up-to-date overzicht te beschikken van de politie-aangiften in de gehele Pijp en in de Diamantbuurt. Voor deze rapportage zijn halfjaarlijkse overzichten aangeleverd over de jaren 1990, 1991 en 1992 (eerste helft).

Interviewronde:

In juni 1992 hebben zes interviews plaatsgevonden met achtereenvolgens de buurtmanager, de stadsdeelsecretaris, de stadsdeelvoorzitter, de portefeuillehouder Sociale Vernieuwing, de projectmanager Sociale Vernieuwing en de directeur van de Stichting Welzijn De Pijp.

1.5 Leeswijzer

Na dit inleidende eerste hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 nader ingegaan op de organisatorische aspecten van het project 'Buurtmanager'. In hoofdstuk 3 is de uitvoering van het plan van aanpak beschreven en in hoofdstuk 4 wordt de gehanteerde strategie binnen het project geanalyseerd. In het laatste hoofdstuk worden de conclusies met betrekking tot de eerste fase van het project 'Buurtmanager' weergegeven en de aanbevelingen met betrekking tot het vervolg gepresenteerd.

2 Projectorganisatie

2.1 Inleiding

In de stedelijke begeleidingscommissie werd geconstateerd dat de vorm van de projectorganisatie voor de beide buurtbeheerprojecten van grote invloed is op de wijze van uitvoering. Tegen deze achtergrond is besloten om in het evaluatieonderzoek nader aandacht te besteden aan de organisatiestructuur (inzoomstudie). Dit heeft ertoe geleid dat in stadsdeel De Pijp de interviews vooral zijn gehouden met bestuurders en ambtenaren binnen de stadsdeelorganisatie. In dit hoofdstuk wordt ingezoomd op diverse aspecten van de organisatie met betrekking tot het project 'Buurtmanager'.

2.2 Voorgeschiedenis

De beslissing om het project 'Buurtmanager' van start te laten gaan in de Diamantbuurt is onder andere genomen, omdat in deze buurt aangesloten kon worden op een reeds bestaande organisatorische infrastructuur.

Medio 1988 werd door de bewonerscommissie van de Algemene Woningbouw Vereniging (AWV), de basisschool De Edelsteen en het buurthuiswerk in De Pijp een subsidieverzoek voor een anti-vandalisme-project ingediend bij het Coördinatiepunt Vandalismepreventie van de gemeente Amsterdam. De kern van dit project werd gevormd door de aanstelling van een pleintoezichthouder op het Smaragdplein. Deze pleintoezichthouder werd per 1 november 1988 op tijdelijke basis (27 upw) in dienst genomen en kreeg tot taak om toezicht te houden op en activiteiten te ontwikkelen voor groepen jongeren die op en rond het plein vernielingen pleegden en overlast veroorzaakten. Bij de start van het anti-vandalisme-project is een beleidsgroep ingesteld, waaraan vertegenwoordigers van de bewonerscommissie AWV, het buurthuiswerk, het wijkcentrum, de politie, basisschool De Edelsteen, het stadsdeel De Pijp en de troubleshooter van het stedelijk coördinatiepunt Vandalismepreventie deelnamen. Uit de evaluatie van het anti-vandalisme-project kan opgemaakt worden dat het aantal vernielingen en het totale schadebedrag, alsmede de overlast die door jongeren veroorzaakt werd, in deze periode aanmerkelijk is teruggedrongen⁴. Desalniettemin bleven er problemen bestaan rond het sociaal functioneren van de Diamantbuurt en het fysieke beheer van de openbare ruimte. Vanuit de sterk toegenomen aandacht voor de leefbaarheid en de kwaliteit van de dagelijkse leefomgeving binnen het stadsdeel De Pijp (sociale vernieuwing), ontstond medio 1990 het plan om een nieuw soort functionaris aan te stellen: de buurtmanager.

2.3 Taakstelling en -uitvoering

De buurtmanager is per 1 mei 1991 in dienst van stadsdeel De Pijp getreden (38 upw) en ondergebracht bij het projectbureau Sociale Vernieuwing, waarbinnen tevens de projectmanager en de assistent-projectmanager Sociale Vernieuwing werkzaam zijn.

⁴ Zie: Preventie rond Amsterdamse pleinen, Bureau Criminaliteitspreventie, 1990.

Uit de interviews is naar voren gekomen dat er rondom de positie en de taakstelling van de buurtmanager veel onduidelijkheid bestaat. De aanstelling en huisvesting van de buurtmanager binnen de stadsdeelorganisatie heeft vanaf de start van het project kritiek opgeleverd bij diverse instellingen en bewoners die betrokken waren bij het anti-vandalisme-project in de Diamantbuurt. De indruk was dat de buurtmanager binnen de ambtelijke organisatie zou worden ingekapseld, terwijl men behoefte had aan een coördinator in de buurt zelf. De prominente rol van het stadsdeelbestuur bij de publiciteit rondom de start van het project 'Buurtmanager' was voor de leden van de bewonerscommissie AWW zelfs reden om hun deelname aan het beleidsteam voor het anti-vandalisme-project definitief te beëindigen.

In een conceptversie van het projectplan Buurtmanager (juli 1990) zijn de algemene taken van de buurtmanager omschreven als:

- inventarisatie van probleempunten;
- afstemming van activiteiten;
- coördinatiepunt voor buurtbewoners en instellingen;
- opdrachtgever aan uitvoerende werkers;
- voorlichter.

In de definitieve subsidie-aanvraag (oktober 1990) worden de taken van de buurtmanager niet expliciet meer omschreven, maar wordt het accent gelegd op het ontwikkelen en implementeren van een inhoudelijk plan van aanpak. Deze lijn wordt doorgetrokken in het definitieve plan van aanpak (februari 1992) dat door de buurtmanager zelf is opgesteld en door het stadsdeelbestuur is vastgesteld. Bij de aanstelling van de buurtmanager is een functietypering opgesteld, waarin onder andere een taakinhoud van de functie wordt weergegeven. In de loop van de tijd is een verschuiving opgetreden van een taakgerichte functionaris naar een meer procesgerichte functionaris. Hoewel dit vanuit het perspectief van buurtbeheer een positieve ontwikkeling vormt, is dit echter onvoldoende tot zijn recht gekomen in de taken die binnen het stadsdeel aan de buurtmanager werden toegeschreven.

Gedurende de eerste fase van het project 'Buurtmanager' is er geleidelijk een onduidelijke taakinfilling ontstaan, waarbij onder andere de volgende aspecten kunnen worden onderscheiden:

- binnen het project was de buurtmanager zowel verantwoordelijk voor het coördineren van een 'gebiedsgerichte aanpak' vanuit het stadsdeel als het managen van een samenwerking tussen diverse organisaties in de Diamantbuurt.
- binnen het plan van aanpak 'Buurtmanager' werden zowel projecten die gericht waren op de Diamantbuurt als projecten die gericht waren op andere delen van de Pijp opgenomen.
- binnen het projectbureau Sociale Vernieuwing heeft enige tijd een onduidelijke afbakening van taken tussen de medewerkers bestaan, hetgeen onder andere betrekking had op de 'spanning' tussen projectgerichte en gebiedsgerichte taken.
- binnen de stadsdeelorganisatie ontstond een onduidelijke situatie met betrekking tot de afhandeling van klachten uit de Diamantbuurt tussen de klachtencoördinator en de buurtmanager.
- binnen het stadsdeelbestuur werd na de bestuurswisseling in het voorjaar 1992 prioriteit gegeven aan het thema 'Veiligheid' in de Pijp, waardoor extra claims op de werkzaamheden van de buurtmanager werden gelegd.

De onduidelijke positie van de buurtmanager tussen 'de buurt' en de stadsdeelorganisatie (organisatorisch aspect), het zowel buurtgericht als stadsdeelgericht functioneren (territoriaal aspect) en het niet nader uitgewerkte takenpakket (inhoudelijk aspect) hebben het functioneren van de buurtmanager gedurende de eerste fase van het project negatief beïnvloed. Er is rondom deze functionaris te weinig (of te onduidelijk) structuur aangebracht, waardoor een te grote vrijheid tot het maken van eigen keuzen is ontstaan en teveel claims van verschillende kanten konden worden opgelegd.

De buurtmanager heeft zich vooral gericht op het verder uitwerken van de subsidie-aanvraag tot een concreet plan van aanpak en het starten van de voorgestelde projecten (zie hoofdstuk 3). In de praktijk heeft de buurtmanager zich sterk als centrale 'uitvoerder' vanuit het stadsdeel gemanifesteerd en minder als 'manager' van een gecoördineerde aanpak door diverse partijen. Hierdoor is teveel praktisch regelwerk bij de buurtmanager komen te liggen en zijn de betrokken organisaties (inclusief stadsdeelorganisatie) en bewoners zich onvoldoende medeverantwoordelijk gaan voelen voor het verloop van het project. De opzet om vanuit het oogpunt van effectiviteit en efficiency de taken binnen het stadsdeel en binnen de buurt bij één functionaris te leggen, lijkt in deze eerste fase eerder contra-productief te hebben gewerkt. Bovendien is de kwetsbaarheid van een dergelijke opzet bijzonder groot, zoals gebleken is bij het tijdelijk wegvallen van de buurtmanager door ziekte.

2.4 Begeleidingsstructuur

De in de vorige paragraaf beschreven onduidelijkheid in positie en taakstelling van de buurtmanager wordt nog versterkt door de meervoudige begeleidingsstructuur. Bij de start van het project is een specifieke **beleidsgroep 'Buurtmanager'** geformeerd, die de inhoudelijke aansturing van de werkzaamheden van de buurtmanager verzorgt en tevens als afstemmingsoverleg tussen de bij buurtbeheer betrokken organisaties fungeert. Deze beleidsgroep is vooral na de vaststelling van het plan van aanpak onregelmatig bijeengekomen. Daarnaast is het **beleidsteam voor het anti-vandalisme-project** rondom het Smaragdplein in stand gebleven, waarbij de inhoud en de reikwijdte van de taken enigszins verruimd zijn. Door het functioneren van twee beleidsgroepen naast elkaar, waarbij de samenstelling voor een deel overlapt en de taken en verantwoordelijkheden niet expliciet zijn omschreven, ontstaat een situatie van een dubbele aansturing.

Verder komt het project 'Buurtmanager' ook regelmatig aan de orde in het **overleg met de portefeuillehouder Sociale Vernieuwing** en binnen de **ambtelijke projectgroep Sociale Vernieuwing** van het stadsdeel De Pijp. Hiërarchisch valt de buurtmanager formeel direct onder de **stadsdeelsecretaris**, die haar taak echter beperkt tot het voeren van functioneringsgesprekken en de inhoudelijke begeleiding overlaat aan de projectmanager Sociale Vernieuwing.

Tenslotte vindt ongeveer eens per kwartaal **op stedelijk niveau een overleg** plaats, waarbij ervaringen uitgewisseld worden tussen de beide Amsterdamse projecten Preventief Buurtbeheer, de centrale stad (projectbureau Sociale Vernieuwing en coördinator Bestuurlijke Preventie) en het ministerie van Justitie (Directie Criminaliteitspreventie).

Het is duidelijk dat de wijze van aansturing van het project en de begeleiding van de buurtmanager in de huidige situatie dermate versnipperd is, dat alleen dit aspect al een zware druk legt op een effectieve uitvoering van het project.

2.5 Samenwerking en draagvlak

De wijze van samenwerking tussen de diverse betrokken organisaties en het draagvlak voor het project 'Buurtmanager' geeft een gemêleerd beeld te zien. Binnen de stadsdeelorganisatie is het draagvlak voor deze buurtbeheeraanpak bij het projectbureau Sociale Vernieuwing voldoende aanwezig en bij de afdeling Stadsdeelwerken de laatste tijd beduidend versterkt. Bij de afdelingen Welzijn en Voorlichting (participatiemedewerkers) laten het draagvlak en de samenwerking nog duidelijk te wensen over.

Verder verloopt de samenwerking van de buurtmanager met het wijkteam van de politie, de basisschool De Edelsteen en de Stichting Welzijn De Pijp naar tevredenheid, zij het dat deze laatste organisatie een minder prominente rol van het stadsdeel binnen het project zou toejuichen.

Veel minder goed is het draagvlak binnen en de samenwerking met het wijkcentrum Ceintuur, de woningcorporaties en de bewoners. Het wijkcentrum ziet haar taak vooral als belangenbehartiger voor de bewoners en stelt zich vooral tegenover het stadsdeel op, hetgeen uiteraard een slechte basis is voor samenwerking. De woningcorporaties hebben een versnipperd bezit in de Diamantbuurt en ondervinden in deze buurt bovendien geen al te grote problemen. Voor de bewoners geldt dat de leden van de bewonerscommissie AWV bij de start van het project 'Buurtmanager' uit onvrede zijn opgestapt. Weliswaar hadden deze bewoners niet echt een achterban onder de buurtbewoners, maar het is evenmin gelukt om de ruimte die zij achter hebben gelaten in te vullen met echte vertegenwoordigers van de buurtbewoners.

2.6 Conclusies

Gedurende de eerste fase van het project 'Buurtbeheer' hebben inhoudelijke, organisatorische en territoriale knelpunten een negatieve invloed gehad op de uitvoering van het project en het functioneren van de buurtmanager.

Er zal op korte termijn een fundamentele heroriëntatie moeten plaatsvinden met betrekking tot de positie en de taakstelling van de buurtmanager. Enerzijds kan de buurtmanager een ambtelijk coördinator Preventief Buurtbeheer binnen de stadsdeelorganisatie zijn, die stimulerend en voorwaardenscheppend is voor buurtbeheerprojecten binnen het gehele stadsdeel De Pijp. In dit geval zal nader aandacht moeten worden besteed aan de praktische coördinatie binnen de buurtbeheergroepen. Anderzijds kan de buurtmanager als 'onafhankelijk' coördinator binnen de Diamantbuurt gesitueerd worden, die verantwoordelijk is voor een integrale aanpak binnen de buurt door samenwerking tussen de diverse organisaties en bewoners. In dat geval zal de ambtelijke coördinatie met betrekking tot buurtbeheer binnen het stadsdeel anders vormgegeven moeten worden. De praktijk heeft inmiddels duidelijk gemaakt dat 'de twee petten van de buurtmanager' in de huidige situatie veel onduidelijkheid en niet de gewenste voortgang opleveren. Op basis van deze heroriëntatie op de positie en taakstelling van de buurtmanager, zal tevens de begeleidingsstructuur van het project aangepast moeten worden. Bovendien is het van groot belang dat het draagvlak voor de buurtbeheeraanpak binnen delen van de stadsdeelorganisatie, het wijkcentrum Ceintuur, de woningcorporaties en onder de bewoners, alsmede de samenwerking met de buurtmanager en de andere betrokken organisaties versterkt wordt.

3 Plan van aanpak

3.1 Inleiding

Uitgaande van de hoofdlijnen in de subsidie-aanvraag is gedurende de eerste fase van het project een meer gedetailleerd 'Plan van aanpak Buurtmanager' opgesteld. In het eerste deel van dit plan van aanpak worden de concrete projecten beschreven, waarbij achtereenvolgens aandacht is besteed aan de inhoud, doelgroep, bereik, verantwoordelijkheid/participanten, planning, financiën en verwacht resultaat. In het tweede deel van het plan van aanpak is een beschrijving opgenomen van de gesignaleerde problemen, de interventiestrategie en de evaluatie van het project 'Buurtmanager'.

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de voortgang van de 13 projecten, die in het plan van aanpak zijn opgenomen. In bijlage 1 is een model opgenomen, waarin de samenhang tussen de verschillende projecten wordt weergegeven.

3.2 Stand van zaken

In deze paragraaf wordt de voortgang van de projecten beschreven in dezelfde volgorde als deze in het plan van aanpak zijn opgenomen. Aan het einde van elke projectbeschrijving wordt aangegeven tot welke categorie van de maatregelenmix⁵ dit project gerekend kan worden. In de maatregelenmix wordt enerzijds een onderscheid gemaakt tussen dadergerichte, slachtoffergerichte en situatiegerichte maatregelen en anderzijds een onderscheid naar de totale buurtbevolking (primaire preventie), de risicogroepen en -plekken (secundaire preventie) en de problematische groepen en plekken (tertiaire preventie).

1 Pleintoezicht:

Dit project vormt een voortzetting van het anti-vandalisme-project zoals dat in 1988 van start gegaan is. Bij de start van het project 'Buurtmanager' werd er vanuit gegaan dat er naadloos aangesloten kon worden op de reeds aanwezige organisatorische infrastructuur rondom dit project. Het tegendeel is waar gebleken: de introductie van de buurtmanagerfunctie werd gezien als een gebrek aan waardering vanuit het stadsdeel voor de werkzaamheden van het beleidsteam en was voor de leden van de bewonerscommissie AWV reden om definitief uit dit beleidsteam te stappen en hun medewerking te beëindigen. Het is tot op heden niet gelukt om een evenwichtige vertegenwoordiging van de buurtbewoners tot stand te brengen.

Verder hebben personele wisselingen de continuïteit van het project onder druk gezet. De oorspronkelijke Marokkaanse pleintoezichthouder heeft begin 1992 een functie als tienerwerker bij de Stichting Welzijn De Pijp aanvaard. Als opvolger werd een Marokkaanse buurtbewoner aangesteld, die als vrijwilliger al veel contact met de doelgroep had opgebouwd. De grote claim van deze jongeren op de pleintoezichthouder buiten zijn werktijden, heeft op zijn verzoek al na enkele weken

⁵ Voor meer informatie over de maatregelenmix wordt verwezen naar de publicatie "Preventie en Buurtbeheer - criminaliteitspreventie op wijk- en buurtniveau" (pag 18 e.v.); Bureau Criminaliteitspreventie/Ministerie van Justitie, Amsterdam/Den Haag, 1991.

geleid tot beëindiging van zijn arbeidsovereenkomst. Momenteel wordt er gezocht naar een nieuwe pleintoezichthouder, die zo snel mogelijk na de vakantieperiode aan de slag kan gaan.

In de afgelopen periode werd geconstateerd dat de leeftijd van de groep kinderen die in de buurt overlast veroorzaken, steeds jonger is geworden. Momenteel geeft niet de groep 12-16 jaar, maar de groep 8-12 jaar de meeste problemen. De pleintoezichthouder is zich geleidelijk aan steeds meer op deze jongere groep Marokkaanse kinderen gaan richten. Bovendien is er meer aandacht gekomen voor de meisjes uit deze groepen.

Categorie: secundair dadergericht

2 Preventieproject:

Het project was erop gericht om nog voor de zomervakantie in samenwerking met bureau Halt een anti-vandalisme-programma op vier basisscholen in de Pijp te organiseren, onder andere op De Edelsteen in de Diamantbuurt. Het wijkteam van de politie is bereid om medewerking te verlenen, maar door een verstoorde relatie tussen de scholen en het stadsdeelbestuur op een ander vlak, hebben de scholen tot nog toe geweigerd om het project doorgang te laten vinden. Het streven is erop gericht om het preventieproject na de zomervakantie ten uitvoer te brengen. Alleen dit voorbeeld maakt al duidelijk dat het project 'Buurtmanager' voor andere instellingen/organisaties te nadrukkelijk de kleur van het stadsdeel heeft aangenomen, hetgeen een evenwichtige samenwerking tussen de diverse betrokken organisaties kan belemmeren. Een andere constatering is dat de buurtmanager in dit project een duidelijk bredere oriëntatie heeft dan alleen de Diamantbuurt, namelijk alle basisscholen in De Pijp. In dergelijke gevallen zal het efficiëntievoordeel om een dergelijk project stadsdeelbreed op te zetten nadrukkelijker moeten worden afgewogen tegen de extra benodigde tijd die zodoende niet meer in de Diamantbuurt kan worden aangewend.

Categorie: primair dadergericht

3 Aangiftebereidheid:

In overleg met het wijkteam van politie is afgesproken dat de buurtmanager in de directe contacten met buurtbewoners het doen van aangiften zal stimuleren⁶. Hierdoor kan er meer zicht ontstaan op de werkelijke criminaliteitsproblemen in de Diamantbuurt en mogelijk ook op de daders. Gedurende de eerste fase van het project heeft de buurtmanager in vijf gevallen concreet ondersteuning geboden bij het doen van aangifte bij de politie. Zij heeft echter geconstateerd dat veel (oudere) bewoners terughoudend zijn met het doen van aangifte vanwege de angst voor represailles. Bovendien is het algemene politiebeleid erop gericht om de aangifte van kleine zaken terug te dringen (project zelfredzaamheid), waardoor een tegen-draadse beweging kan ontstaan.

Categorie: primair dadergericht/slachtoffergericht

⁶ Een dergelijke activiteit kan de betrouwbaarheid van het hanteren van aangiftecijfers bij het evalueren van het project 'Buurtmanager' aanzienlijk verminderen: meer aangiften betekent dan immers niet per definitie een hoger criminaliteitspeil. Overigens kan een dergelijk effect ook het gevolg zijn van een algemene buurtbeheeraanpak (meer betrokkenheid, meer vertrouwen in politie etc.).

4 Daderaanpak Halt:

Dit project is gericht op een alternatieve strafafdoening voor jongeren in de leeftijd 12-18 jaar, die zich schuldig maken aan vandalisme. Er wordt door bureau Halt nog bekeken of deze aanpak met toestemming van de ouders ook kan worden gehanteerd bij de jongere leeftijdsgroepen.

Oorspronkelijk was het de bedoeling om de pleintoezichthouder nadrukkelijk bij dit project in te schakelen, maar dit bleek onvoldoende aan te sluiten bij zijn andere werkzaamheden. Een ander probleem is dat er vrijwel geen jeugdige vernielers daadwerkelijk worden opgepakt. Naast de aard van het vergrijp heeft dit tevens te maken met het feit, dat de prioriteiten bij de politie anders gelegd worden (zwaardere delicten en puur preventieve aanpak). Hoewel Bureau Halt heeft aangegeven meer response uit stadsdeel De Pijp te willen hebben, lijkt hier vooralsnog weinig resultaat te verwachten.

Categorie: tertiair dadergericht

5 Schoolverzuim/netwerken risicojongeren:

Het doel van dit project is het verminderen van het schoolverzuim en het vroegtijdig reageren op problemen en signalen, die schooluitval kunnen veroorzaken. Oorspronkelijk was dit initiatief meer gericht op de leerlingen van de basisschool De Edelsteen in de Diamantbuurt, maar geleidelijk is het accent komen te liggen op de leerlingenpopulatie van het voortgezet onderwijs. Dit is mede het gevolg van de aansluiting bij een project vanuit de jeugdhulpverlening, dat wordt opgezet in de stadsdelen De Pijp, Zuid en Rivierenbuurt. Deze aanpak heeft tot doel om netwerken rondom risico-jongeren op te zetten, waardoor problemen in een vroeg stadium opgespoord en aangepakt kunnen worden. Net als bij het preventieproject geldt ook hierbij dat dit project meer gericht is op het stadsdeel-niveau dan op buurtniveau⁷. De vraag is dan ook of een dergelijk project voor de Pijp door de buurtmanager gecoördineerd moet worden en niet meer de verantwoordelijkheid van de betrokken leerplichtambtenaar moet zijn.

Categorie: primair dadergericht

6 Opvoedingsproject:

Vanuit dit project wordt getracht om de ouders van met name de allochtone kinderen aan te spreken op het gedrag van hun kinderen en te ondersteunen bij de opvoedingspraktijk. Als aangrijpingspunten fungeren het 'opstapproject' voor moeders van kinderen van 0-4 jaar in het buurthuis Cinetol en de 'koffie-ochtenden' voor moeders van allochtone leerlingen op de Edelsteen. Tijdens de bijeenkomsten met de buurtmanager blijken er nog veel onduidelijkheden te bestaan over gangbare regels en procedures in de Nederlandse samenleving. Het doel is met name om contact te leggen met allochtone ouders, de bewustwording over de gesignaleerde problemen te vergroten en geleidelijk de controle van ouders over hun kinderen buitenshuis te vergroten. Tegen deze achtergrond lijkt dit project op langere termijn een zinvolle bijdrage aan de oplossing van de overlastproblemen te kunnen bieden.

Categorie: primair dadergericht

⁷ Aangezien er in de Diamantbuurt geen school voor Voortgezet Onderwijs is, zullen de oudere kinderen natuurlijk buiten de buurt naar school gaan. Het is echter onduidelijk in hoeverre deze leerlingen binnen de bij dit project betrokken stadsdelen op school zitten. Een grote groep jongeren uit de Diamantbuurt blijkt bijvoorbeeld op de Technische School in stadsdeel Oost te zitten.

7 Spreekuur:

Het doel van het spreekuur in de Diamantbuurt is het bekend maken van het functioneren van de buurtmanager, het leggen van persoonlijke contacten in de buurt en het signaleren van klachten en problemen. De start van het spreekuur is niet zonder problemen verlopen. In eerste instantie was het de bedoeling om dit spreekuur te houden in het kantoor van de bewonerscommissie AWV. Nadat de leden van deze bewonerscommissie zich hebben afgewend van het project 'Buurtmanager' en zich hebben teruggetrokken uit het beleidsteam was dit niet bespreekbaar meer. Verschillende betrokkenen geven aan dat het logisch zou zijn geweest om het spreekuur op een andere centrale lokatie in de buurt te houden, bijvoorbeeld in het buurthuis Cinetol of de basisschool De Edelsteen. Onder druk van het stadsdeelbestuur is het spreekuur echter in de meer aan de rand gelegen bibliotheek Cinetol gesitueerd en uiteindelijk pas op 25 februari 1992 van start gegaan (di 14.00-15.00 uur en wo 19.00-20.00 uur). Het spreekuur is goed bekendgemaakt via huis-aan-huis brieven, het Amsterdams Stadsblad en het programmaboekje van de buurthuizen. Na een goede start is de belangstelling voor het spreekuur langzamerhand afgenomen en wordt de laatste tijd vooral bezocht door de notoire klagers. Het nut van voortzetting van het spreekuur in deze vorm is twijfelachtig, maar vanuit het stadsdeelbestuur wordt het continueren hiervan vooralsnog aangemoedigd (meer uitproberen).

Categorie: primair slachtoffergericht

8 Voetbaltoernooi:

In december 1991 is voor de oudere jeugd uit De Pijp een voetbaltoernooi georganiseerd, waaraan tevens een team uit de Diamantbuurt en een team vanuit de politie hebben deelgenomen. De twee zaterdagen waren volgens betrokkenen een succes en het is de bedoeling om dit toernooi jaarlijks te laten terugkeren. Bij de deelnemende jongeren, die vaak rond het badhuis in de Diamantbuurt rondhangen, bestaat geen belangstelling om regelmatig zaalvoetbal te spelen, bijvoorbeeld door aansluiting als team bij de Zaal Voetbal Vereniging Amsterdam (ZVV Amsterdam), die is opgezet vanuit het AJAX-supportersproject. Wel zijn de jongeren nogal eens te vinden bij de inloopactiviteiten in het Sportcentrum De Pijp.

Categorie: secundair dadergericht

9 Leef-/woonstijlen:

Dit project is vooral gericht op het voorkomen van problemen als gevolg van conflicterende leefstijlen en woonculturen tussen met name allochtone en autochtone bewoners. De achterliggende gedachte hierbij is dat problemen vooral ontstaan door onbekendheid en onbegrip tussen bewoners. Bij de opzet en uitvoering van dit project is door de buurtmanager vooral samenwerking gezocht met de woningcorporaties en de participatie-medewerkers van het stadsdeel. De inbreng van de woningcorporaties is beperkt, hetgeen vooral het gevolg is van het versnipperd bezit en een relatief lage mutatiegraad. Dit is nog versterkt door een personele wijziging bij de kartrekker Sociale Vernieuwing (Woningbouwvereniging Dr. Schaepman). Ook de samenwerking met de participatie-medewerkers van het stadsdeel is tot nog toe niet optimaal verlopen, aangezien deze vooral op projectbasis ingezet worden en geen probleemoplossende taken (willen) hebben. Een gestructureerde aanpak via huisbezoeken, portiekgesprekken of straatvergaderingen is tot nog toe niet tot stand gekomen.

Categorie: secundair en tertiair dader-/slachtoffergericht

10 Bewonersparticipatie:

Het activeren van buurtbewoners en het uitbreiden van het aantal bewoners dat een bijdrage levert aan onderdelen van de buurtbeheeraanpak wordt beschouwd als een voorwaarde voor het succesvol verlopen van het experiment. Het terugtreden van de leden van de bewonerscommissie AWV is in dit kader teleurstellend. Tot nog toe is onvoldoende aandacht besteed aan het werven van nieuwe bewonersvertegenwoordigers. Evenmin is het gelukt om een achterban van bewoners te bereiken, met uitzondering van de contacten via het spreekuur (zie project 7) en de koffieochtenden/opstapproject (zie project 6). De voorgenomen samenwerking met het wijkcentrum Ceintuur en de participatiemedewerkers is tot nog toe niet tot stand gekomen. De indruk bestaat zelfs dat bewoners vraagtekens zetten bij alle aandacht voor de Diamantbuurt in de afgelopen jaren en deze inspanningen bovendien een zeker consumentengedrag in de hand werkt (het principe van 'u vraagt, wij draaien'). Teneinde het project 'Buurtmanager' verder te kunnen uitbouwen, is het actief bevorderen van de bewonersparticipatie een absolute vereiste en verdient dit aspect dan ook de grootste aandacht.

Categorie: organisatie

11 Leefbaarheidsteam:

De introductie van een leefbaarheidsteam in stadsdeel De Pijp was één van de projecten uit de nota 'Sociale Vernieuwing in het echt'. Aangezien het voornemen was om de buurtmanager verantwoordelijk te laten zijn voor de afstemming van de werkzaamheden van dit team met overige instellingen en instanties, is dit tevens als project in het 'Plan van aanpak Buurtmanager' opgenomen. Het opzetten van een leefbaarheidsteam is lange tijd een speelbal geweest binnen de stadsdeelorganisatie: enerzijds ging de MC niet accoord met het aanstellen van banenpoolers en anderzijds was de afdeling Stadsdeelwerken niet bereid om een dergelijk team vanuit de beschikbare formatie op te zetten. Uiteindelijk kan geconstateerd worden dat het plan voor een leefbaarheidsteam inmiddels achterhaald lijkt te zijn. De reorganisatie binnen de reiniging, het uitbreiden van de milieupolitie (van 2 naar 4 personen) en de aanstelling van een buurtconciërge voor ouderen binnen het stadsdeel hebben de behoefte aan een afzonderlijk leefbaarheidsteam doen verminderen.

Categorie: secundair situatiegericht

12 Schoonmaakactie:

Teneinde de bewoners van de Diamantbuurt en in het bijzonder de omwonenden van het Smaragdplein, meer bij hun directe leefomgeving te betrekken, is een schoonmaakactie op en rond het plein gepland. Het is de bedoeling om deze activiteit van bewoners te laten aansluiten op het groot onderhoud dat door Stadsdeelwerken zal worden uitgevoerd. Deze operatie is echter al een aantal keren uitgesteld, waardoor de schoonmaakactie eveneens vooruitgeschoven is. Overigens bestaat er tot nog toe onder bewoners nauwelijks draagvlak voor een dergelijke schoonmaakactie. Momenteel is de planning dat het groot onderhoud na de zomer van 1992 zal worden gestart. De buurtmanager is van plan om in samenwerking met de Stichting Amsterdam Schoon en de basisschool De Edelsteen na te gaan of er een adoptie van het plein door de leerlingen kan plaatsvinden.

Categorie: secundair situatiegericht

13 Voorlichtingsplan:

Het doel van dit plan is het ontwikkelen en uitvoeren van gerichte voorlichting over preventie van criminaliteit, beperking van overlast en vermindering van onveiligheidsgevoelens. De planning was om het voorlichtingsplan in de eerste helft van 1992 te ontwikkelen en in de tweede helft van 1992 uit te voeren. Hierbij zou samenwerking met de afdeling Voorlichting (cq. participatiemedewerkers) en bureau criminaliteitspreventie van de politie plaatsvinden. Hoewel de beide samenwerkingspartners enthousiast zijn over een dergelijk plan, is er tot nog toe geen voorbereidende actie ondernomen. Wel is er op dit terrein op ad hoc basis voorlichting gegeven via het spreekuur en de koffie-ochtenden. Het lijkt zinvol om een dergelijke voorlichting gestructureerder te laten plaatsvinden, waarbij het echter aanbeveling verdient om rekening te houden met de specifieke situatie/problemen van verschillende doelgroepen, zoals ouders, oudere bewoners en allochtonen.

Categorie: primair slachtoffergericht

3.3 Conclusies

Tegen de achtergrond van de maatregelenmix kunnen de projecten als volgt gekarakteriseerd worden:

- drie projecten behoren tot de categorie 'primair dadergericht', te weten preventieproject (2), schoolverzuim (5) en opvoedingsproject (6);
- twee projecten kunnen tot de categorie 'secundair dadergericht' gerekend worden, te weten pleintoezicht (1) en voetbaltoernooi (8)
- één project, te weten de daderaanpak Halt (4) tot de categorie 'tertiair dadergericht' behoort;
- twee projecten onder de categorie 'primair slachtoffergericht' vallen, te weten spreekuur (7) en voorlichtingsplan (13);
- twee projecten tot de categorie 'secundair situatiegericht' behoren, te weten leefbaarheidsteam (11) en schoonmaakactie (12);
- twee projecten zowel onder de dadergerichte als de slachtoffergerichte aanpak gerekend kunnen worden, waarbij één project op alle bewoners is gericht, namelijk aangiftebereidheid (3) en één project meer op risicogroepen en probleemgroepen betrekking heeft, namelijk leef-/woonstijlen (9);
- het project 'bewonersparticipatie' (10) niet binnen de categorieën van de maatregelenmix past, maar meer een organisatorisch aspect betreft.

Dit overzicht leidt tot de conclusie dat er binnen het project 'Buurtmanager' een gedifferentieerde aanpak van criminaliteit, overlast en onveiligheid in de Diamantbuurt is ontwikkeld, waarbij een duidelijk accent is gelegd op de dadergerichte maatregelen.

Uit de voorgaande paragraaf komt met betrekking tot de huidige stand van zaken het volgende beeld naar voren :

- er zijn of worden momenteel vijf projecten uit het plan van aanpak daadwerkelijk uitgevoerd, te weten pleintoezicht (1), aangiftebereidheid (3), opvoedingsproject (6), spreekuur (7) en voetbaltoernooi (8);
- er zijn twee projecten daadwerkelijk voorbereid, waarvan de uitvoering echter door externe oorzaken (nog) niet heeft plaatsgevonden, te weten preventieproject (2) en daderaanpak Halt (4);

- er zijn twee projecten, waarvan de voorbereiding en uitvoering afhankelijk is van actie door andere partijen, te weten schoolverzuim (5) en schoonmaakactie (12);
- er zijn drie projecten die in de afgelopen periode onvoldoende aandacht hebben gekregen, te weten leef-/woonstijlen (9), bewonersparticipatie (10) en voorlichtingsplan (13);
- er is één project, te weten het leefbaarheidsteam (11), dat in de huidige opzet niet haalbaar en achterhaald lijkt te zijn;

De conclusie is dat vijf projecten uitgevoerd worden, vijf projecten door allerlei externe omstandigheden vertraagd of vervallen zijn en drie projecten tot nog toe niet of nauwelijks opgepakt zijn. Zeker gezien het karakter van de vijf projecten in uitvoering moet geconstateerd worden dat dit een mager resultaat is: pleintoezicht (1) is feitelijk een bestaand project; aangiftebereidheid (3), spreekuur (7) en voetbaltoernooi (8) zijn in omvang beperkte projecten en bij het opvoedingsproject (6) is aangesloten bij reeds bestaande initiatieven. Het feit dat vijf projecten door externe omstandigheden nog niet uitgevoerd zijn, vormt een negatief punt. Dit lijkt vooral voort te komen uit een gebrek aan draagvlak en daadkracht bij de betrokken organisaties en een tendens om projecten stadsdeelbreed op te zetten.

Verder kan geconstateerd worden dat de buurtmanager bij de voorbereiding en uitvoering van de meeste projecten een (te) centrale rol lijkt te hebben. Dit vormt tevens een verklaring voor het feit dat drie projecten nog vrijwel geen aandacht hebben gekregen. De primaire verantwoordelijkheid voor de opzet en uitvoering van verschillende projecten zou meer dan nu het geval is gespreid moeten worden over de betrokken participanten. De buurtmanager dient in dit kader meer een signalerende, stimulerende en coördinerende rol te vervullen (zie ook par. 2.3).

4 Strategische analyse

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de demografische situatie (par. 4.2) en de problematiek (par. 4.3) in de Diamantbuurt beschreven. Vervolgens wordt nader ingegaan op de te stellen prioriteiten (par. 4.4) en de te hanteren aanpak (par. 4.5) voor de komende periode.

4.2 Buurtkenmerken

Teneinde een beeld te verkrijgen van de huidige situatie binnen de Diamantbuurt en de ontwikkeling in de afgelopen jaren, is in tabel 1 een aantal gegevens op een rijtje gezet. Daarbij dient rekening gehouden te worden met het feit dat de gegevens slechts op het niveau van buurtcombinaties beschikbaar zijn en de b.c. 26 aanzienlijk groter is dan de Diamantbuurt.

Tabel 1: Demografische gegevens per 1 januari 1988/1991 met tussen haakjes percentages (bron: Amsterdam in cijfers, O+S)

	Stadsdeel De Pijp		Diamantbuurt (bc 26)	
	1988	1991	1988	1991
Sexe:				
mannen	18182 (50)	17978 (50)	4579 (48)	4455 (48)
vrouwen	17943 (50)	17999 (50)	4962 (52)	4822 (52)
Leeftijd:				
00-09 jaar	2968 (8)	2982 (8)	1157 (12)	1091 (12)
10-19 jaar	2896 (8)	2670 (7)	1086 (11)	1062 (11)
20-34 jaar	15071 (42)	14937 (42)	2836 (30)	2690 (29)
35-49 jaar	7461 (21)	8038 (23)	1891 (20)	2059 (22)
50-64 jaar	3689 (10)	3612 (10)	1162 (12)	1087 (12)
65+ jaar	4040 (11)	3738 (10)	1409 (15)	1288 (14)
Etniciteit:				
Nederlanders	26252 (73)	25673 (71)	6115 (64)	5754 (62)
Surinamers	2259 (6)	2312 (6)	917 (10)	919 (10)
Antillianen	281 (1)	291 (1)	69 (1)	73 (1)
Turken	1501 (4)	1653 (5)	632 (7)	653 (7)
Marokkanen	2507 (7)	2685 (7)	1062 (11)	1121 (12)
Zuideurop.	1105 (3)	986 (3)	305 (3)	269 (3)
Overige	2310 (6)	2377 (7)	441 (4)	488 (5)
Totaal	36125 (100)	35977 (100)	9541 (100)	9277 (100)

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat het inwonertal van de Diamantbuurt over de jaren 1988-1991 relatief iets sterker is afgenomen dan van het stadsdeel als geheel. Verder zijn de demografische verschuivingen in de buurt(-combinatie) gering. Daarmee blijft de bevolkingsanalyse zoals opgesteld ten tijde van de subsidieaanvraag van kracht:

- relatief veel bewoners in de jongste en oudste leeftijdscategorieën;
- relatief veel bewoners van niet-Nederlandse afkomst, met name Marokkanen en Surinamers.

Dit betekent dat in de Diamantbuurt meer dan in de rest van het stadsdeel een scherpe demografische scheiding optreedt tussen de merendeels jonge allochtonen en de overwegend oudere autochtone bewoners.

4.3 Problematiek

Uit de interviews komt duidelijk naar voren dat de grootste problemen in de buurt veroorzaakt worden door de **overlast van kinderen en jongeren**. Het gaat daarbij vrijwel altijd om groepen kinderen, vaak van Marokkaanse afkomst. Er wordt de laatste tijd geconstateerd dat de problemen door steeds jongere kinderen worden veroorzaakt: niet zozeer de groep 12-18 jaar, maar vooral de groep 8-12 jaar. Deze kinderen hangen vaak tot 's avonds laat op straat rond, waarbij niet alleen hun gedrag, maar ook hun verbale uitingen, soms alle grenzen te boven gaan. Bewoners voelen zich geschoffeerd, maar tevens onveilig en machteloos vanwege de dreiging met represailles.

Een ander probleem is volgens de gesprekspartners dat de **buurtbinding** voor veel bewoners verdwenen is. De sterke instroom van 'nieuwe bewoners' binnen de buurt, het gebrek aan contact en kennis over elkaars gewoonten en het optreden van conflicterende leef- en woonstijlen leiden tot vermijdingsgedrag en gevoelens van onveiligheid. In een dergelijke situatie neemt ook de sociale controle sterk af, waardoor de buurt kwetsbaar wordt voor allerlei vormen van criminaliteit.

In de navolgende tabel is een halfjaarlijks overzicht weergegeven van de aangiftecijfers bij de politie.

Tabel 2: Aangiftecijfers van de politie voor de Diamantbuurt over 1e en 2e helft 1990, 1991 en 1992 (tussen haakjes de cijfers voor De Pijp)

Delicten	1990-1e*	1990-2e*	1991-1e	1991-2e	1992-1e
inbraak:					
- woning	10 (213)	10 (150)	25 (313)	23 (285)	34 (316)
- instelling/bedrijf	2 (107)	1 (31)	- (47)	- (46)	- (57)
- overig			2 (66)	2 (64)	4 (72)
diefstal:					
- van auto/motor	- (67)	1 (67)	4 (88)	5 (118)	5 (69)
- van (brom)fiets	5 (167)	2 (102)	8 (133)	8 (181)	5 (110)
- uit/vanaf auto	34 (789)	12 (413)	22 (627)	31 (988)	46 (1004)
- uit woning	9 (76)	3 (51)	6 (55)	2 (39)	5 (45)
- uit bedrijf/instelling			- (44)	2 (42)	- (29)
- uit winkel			- (190)	- (159)	- (109)
- in openbaar			3 (148)	2 (248)	2 (151)
zakken/tassen rollen	3 (339)	1 (256)	- (416)	1 (347)	1 (490)
beroving/roofoverval	3 (72)	1 (51)	1 (65)	2 (88)	4 (49)
belediging/dreiging			1 (6)	- (17)	- (13)
mishandeling			- (30)	- (28)	- (17)
vernieling	3 (93)	4 (52)	5 (103)	2 (115)	5 (100)
Totaal			77 (2331)	80 (2765)	111 (2631)

* Door een tussentijdse wijziging van software bij de politie zijn de aangiftecijfers over de eerste en tweede helft van 1990 anders geregistreerd, waardoor sommige gegevens ontbreken en andere zijn samengesteld uit andere rubrieken. De gegevens over 1990 dienen dan ook met de nodige voorzichtigheid te worden gehanteerd.

In de subsidie-aanvraag werd nog geconstateerd dat in vergelijking met het gehele stadsdeel de criminaliteitsdruk in de Diamantbuurt niet hoog is. Over het jaar 1991 was er voor de gehele Pijp sprake van ruim 14 delicten per 100 inwoners, terwijl er in datzelfde jaar voor de Diamantbuurt ruim 4 delicten per 100 inwoners gepleegd werden. Hoewel enige voorzichtigheid⁸ geboden is, lijkt er echter een lichte tendens op te treden dat de Diamantbuurt haar 'achterstand' op het stadsdeel enigszins aan het inlopen is. Vooral de geleidelijke toename van het aantal inbraken in woningen, diefstal uit/vanaf auto's en berovingen is onrustbarend.

Zeker met betrekking tot veelvoorkomende delicten als vandalisme en fietsdiefstal zijn de aangiftecijfers geen betrouwbare indicatoren van de werkelijkheid. In dit verband kan een afzonderlijke vernielregistratie of een slachtofferenquête bruikbare informatie opleveren. De eigen vernielregistratie van het stadsdeel De Pijp is in 1991 echter beëindigd, zodat deze signalering niet meer gebruikt kan worden⁹. Uit de interviews komt naar voren dat vandalisme probleem op het Smaragdplein aanzienlijk minder is dan enkele jaren geleden, maar hier en daar in de buurt ineens weer de kop op steekt.

⁸ Enerzijds vanwege de korte tijdspanne die aan deze constatering ten grondslag ligt (betrouwbaarheid) en anderzijds vanwege het feit dat onduidelijk is in hoeverre het bevorderen van de aangiftebereidheid in de Diamantbuurt daadwerkelijk tot een toename van het aantal aangiften heeft geleid (validiteit).

⁹ De buurtmanager is van plan om de vernielregistratie binnenkort weer nieuw leven in te blazen.

Uit de voormeting van het bevolkingsonderzoek door het WODC in de Diamantbuurt kunnen enkele eerste resultaten worden gemeld¹⁰:

- 45% van de bewoners van de Diamantbuurt is in het jaar voorafgaande aan het onderzoek slachtoffer geworden van een misdrijf, waarbij het een positie inneemt tussen het landelijke beeld (33%) en de situatie in de 19e eeuwse gordel van Amsterdam (61%);
- 29% van de bewoners van de Diamantbuurt is in dat jaar vaker dan één keer slachtoffer geworden van een misdrijf (9% landelijk en 43% in 19e eeuwse gordel);
- 12% van de bewoners van de Diamantbuurt voelt zich in de buurt 's avonds of 's nachts onveilig op straat (6% landelijk en 17% in 19e eeuwse gordel).

4.4 Prioriteiten

Uit de voorgaande paragraaf blijkt dat het criminaliteitspeil in de Diamantbuurt in vergelijking met de rest van het stadsdeel en de 19e eeuwse gordel van Amsterdam niet ongunstig afsteekt. De maatschappelijke en sociale situatie maakt de buurt echter wel kwetsbaar voor veranderingen in dit opzicht. De ontwikkeling in de aangiftecijfers geven zelfs al een lichte tendens in deze richting te zien. Tegen deze achtergrond zijn de doelen die bij de start van het project 'Buurtmanager' werden geformuleerd (zie par. 1.2), nog steeds van toepassing op de Diamantbuurt. Teneinde deze doelen te kunnen bereiken zal echter de grootst mogelijke aandacht moeten worden besteed aan:

- het verbeteren van de problematische situatie van de jonge (veelal Marokkaanse) kinderen;
- het treffen van maatregelen om de gevoelens van onveiligheid onder vooral de oudere bewoners te verminderen;
- het verminderen van het onbegrip en de conflicten tussen de verschillende culturen;
- het versterken van de buurtbinding en de sociale controle.

De meeste projecten uit het huidige plan van aanpak kunnen in dit kader een zinvolle bijdrage leveren. Er zal echter aanzienlijk meer aandacht en energie gestoken moeten worden in het bereiken en activeren van bewoners, teneinde deze aanpak ook te laten bekliven.

4.5 Aanpak

Gedurende de eerste fase van het project 'Buurtmanager' heeft het accent voornamelijk gelegen in het coördineren van een gebiedsgerichte aanpak vanuit de stadsdeelorganisatie en in samenwerking met betrokken organisaties. De wijze van introductie van de buurtmanager en de gehanteerde werkwijze heeft echter de beoogde betrokkenheid van bewoners eerder verminderd dan versterkt. Tijdens enkele interviews is in dit verband naar voren gekomen, dat een dergelijke aanpak 'consumentisme en afhankelijkheid' onder de bewoners lijkt te bewerkstelligen, terwijl buurtbeheer en sociale vernieuwing juist gericht zijn op het bevorderen van eigen initiatieven, zelfwerkzaamheid en betrokkenheid van bewoners.

¹⁰ Uit presentatie tijdens de werkconferentie 'Buurtbeheer en criminaliteitspreventie' op 13 maart 1992 in Dordrecht. Binnenkort verschijnt het rapport over de voormeting van het bevolkingsonderzoek in onder andere de Diamantbuurt.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Algemeen

In het kader van de Amsterdamse projecten 'Preventief Buurtbeheer' is op 1 mei 1991 het project 'Buurtmanager' in de Diamantbuurt (stadsdeel De Pijp) van start gegaan. Het doel van het project is als volgt geformuleerd:

- het terugdringen van de veel voorkomende criminaliteit (met name vandalisme) en overlast door jongeren;
- het verminderen van de onveiligheidsgevoelens, met name bij de oudere buurtbewoners;
- het verhogen van de leefbaarheid van de buurt en de betrokkenheid van de bewoners bij de buurt.

Aangezien het ministerie van Justitie (Directie Criminaliteitspreventie) van mening is dat er via de integrale aanpak van buurtbeheer goede mogelijkheden bestaan om deze doelen te bereiken, is er onder andere aan het project 'Buurtmanager' een meerjarige subsidie verstrekt. Omdat deze ervaringen tevens van belang zijn voor andere gemeenten en stadsdelen, geldt hierbij als voorwaarde dat de gesubsidieerde projecten zorgvuldig geëvalueerd moeten worden. In opdracht van het ministerie van Justitie voert het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatie Centrum (WODC) een overall effectevaluatie uit. De Coördinator Bestuurlijke Preventie van de gemeente Amsterdam heeft Van Dijk, Van Soomeren en Partners (DSP) opdracht gegeven om de procesevaluatie van de Amsterdamse projecten te verzorgen.

In deze rapportage wordt verslag gedaan van de voortgang van het project 'Buurtmanager' gedurende de eerste fase (medio 1991- medio 1992). In dit laatste hoofdstuk worden de conclusies en aanbevelingen weergegeven.

5.2 Conclusies

De buurt:

De Diamantbuurt wordt relatief meer dan de andere buurten van het stadsdeel De Pijp gekenmerkt door een scherpe demografische scheiding tussen de merendeels jonge allochtonen en de overwegend oudere autochtone bewoners. Door de snelle veranderingen in de bevolkingssamenstelling gedurende de afgelopen jaren zijn bestaande buurtstructuren doorbroken, de sociale controle verminderd, de overlast tussen bewoners en de gevoelens van onveiligheid toegenomen. Tot nog toe steekt het criminaliteitspeil relatief gunstig af in vergelijking met de rest van het stadsdeel De Pijp en de 19e eeuwse gordel van Amsterdam. De huidige situatie van de buurt maakt deze in dit opzicht echter bijzonder kwetsbaar en er is nu al een lichte tendens dat de Diamantbuurt haar 'achterstand' op de rest van het stadsdeel aan het inlopen is. Het grootste probleem wordt momenteel gevormd door de ernstige overlast van jonge (veelal Marokkaanse) kinderen in de leeftijd van 8-12 jaar. Daarnaast worden de gevoelens van onveiligheid gevoed door gebrek aan contacten, onbegrip en conflicten tussen bewoners van verschillende culturen. Zeker bij de oudere autochtone buurtbewoners leidt dit in toenemende mate tot vermijdingsgedrag en discriminerende gevoelens en uitlatingen.

Tegen deze achtergrond zal het accent in de komende periode veel nadrukkelijker moeten komen te liggen op het opzetten van activiteiten samen met en door bewoners dan dat allerlei zaken over hun hoofd worden geregeld. Dit betekent dat het project minder nadrukkelijk vanuit de stadsdeelorganisatie moet worden gestuurd, maar dat de betrokken organisaties (inclusief het stadsdeel) de noodzakelijke stimulansen en randvoorwaarden realiseren om buurtbeheer in samenwerking met de bewoners vorm te kunnen geven. De buurtmanager zal daarbij veel meer vanuit het perspectief van de buurt dan vanuit de stadsdeelorganisatie moeten opereren. Het stadsdeelbestuur heeft de verantwoordelijkheid om er voor zorg te dragen dat de prioriteit die aan buurtbeheer en veiligheid is gegeven ook daadwerkelijk gaat doorklinken binnen het stadsdeelbeleid en de publieke dienstverlening.

4.6 Conclusies

De Diamantbuurt is in de afgelopen jaren geconfronteerd met een aantal ingrijpende demografische en sociale ontwikkelingen. Door de sterke instroom van nieuwe bewoners zijn bestaande buurtstructuren doorbroken, de sociale controle verminderd, de overlast tussen bewoners en de gevoelens van onveiligheid toegenomen. Tot nog toe steekt het criminaliteitspeil relatief gunstig af in vergelijking met de rest van het stadsdeel De Pijp en de 19e eeuwse gordel van Amsterdam. De huidige situatie in de buurt maakt deze echter bijzonder kwetsbaar en er is nu al een lichte tendens dat de Diamantbuurt haar 'achterstand' op de rest van het stadsdeel aan het inlopen is.

Het project 'Buurtmanager' is erop gericht om het sociale klimaat en de leefbaarheid in de buurt te verbeteren door het verminderen van de veel voorkomende criminaliteit en de gevoelens van onveiligheid en het verhogen van de betrokkenheid van de bewoners. Uit de analyse in dit hoofdstuk komt naar voren dat het accent in de komende periode nadrukkelijker dan gedurende de eerste fase moet komen te liggen op:

- het verbeteren van de problematische situatie van de jonge (veelal Marokkaanse) kinderen;
- het treffen van maatregelen om de gevoelens van onveiligheid onder vooral de oudere bewoners te verminderen;
- het verminderen van het onbegrip en de conflicten tussen de verschillende culturen;
- het versterken van de buurtbinding en de sociale controle.

Op deze manier kan het evenwicht in de sociale situatie binnen de buurt enigszins hersteld worden en zal de buurt minder kwetsbaar worden voor een negatieve ontwikkeling van de criminaliteit. Dit vereist echter meer dan tot nog toe het geval is geweest een aanpak die vanuit de buurt (betrokken instellingen en bewoners) moet worden vormgegeven. Vanuit het project 'Buurtmanager' zal dan ook geïnvesteerd moeten worden in het bereiken en activeren van bewoners. Als bewoners zich niet mede-verantwoordelijk gaan voelen voor de aanpak van hun leefsituatie en woonomgeving, zal het project 'Buurtmanager' steeds meer gaan lijken op 'dweilen met de kraan open'.

De aanpak:

Mede op basis van de hoofdlijnen van de subsidie-aanvraag is in de eerste fase van het project 'Buurtmanager' een plan van aanpak opgesteld. In dit plan van aanpak zijn dertien projecten opgenomen. Een analyse van het plan van aanpak met betrekking tot de maatregelenmix leidt tot de conclusie dat er binnen het project 'Buurtmanager' een gedifferentieerde aanpak van criminaliteit, overlast en onveiligheid in de Diamantbuurt is ontwikkeld. Hierbij wordt een duidelijk accent gelegd op de dadergerichte maatregelen in de richting van de kinderen, die verantwoordelijk zijn voor de overlast in de buurt. Gezien de aard van de problemen lijkt dit een voor de hand liggende keuze. Hoewel er een aantal projecten (mede) gericht is op het bereiken en activeren van bewoners, kan geconcludeerd worden dat aan dit belangrijke aspect in het huidige plan van aanpak onvoldoende aandacht is besteed.

De uitvoering:

Een analyse van de voortgang van het project 'Buurtmanager' maakt duidelijk dat vijf van de dertien projecten uitgevoerd worden, vijf projecten door allerlei externe omstandigheden vertraagd of vervallen zijn en drie projecten tot nog toe niet of nauwelijks opgepakt zijn. Zeker gezien het karakter van de vijf projecten in uitvoering moet geconstateerd worden dat dit een mager resultaat is. Het feit dat vijf projecten door externe omstandigheden nog niet uitgevoerd zijn, lijkt vooral voort te komen uit een gebrek aan draagvlak en daadkracht bij de betrokken organisaties en een tendens om projecten stadsdeelbreed op te zetten.

Verder kan geconstateerd worden dat de buurtmanager bij de voorbereiding en uitvoering van de meeste projecten een (te) centrale rol lijkt te hebben, waardoor drie projecten tot nog toe vrijwel geen aandacht hebben gekregen. Bovendien is de continuïteit van het project in een dergelijke situatie minder gewaarborgd, zoals gebleken is bij het tijdelijk wegvallen van de buurtmanager als gevolg van ziekte. Tenslotte kan geconcludeerd worden dat de opzet om bij het project 'Buurtmanager' aan te sluiten bij de bestaande organisatorische infrastructuur inzake het anti-vandalisme-project onvoldoende gerealiseerd is. Na het afhaken van de leden van de bewonerscommissie AWV is het tot nog toe niet gelukt om een vertegenwoordiging van de buurtbewoners bij het project te betrekken en een draagvlak onder de bewoners te realiseren.

De organisatie:

De aanhaking van de buurtmanager bij de stadsdeelorganisatie (projectbureau Sociale Vernieuwing) en de huisvesting binnen het stadsdeelhok is niet door alle betrokken organisaties positief gewaardeerd. De indruk bestond dat deze functionaris hierdoor teveel de kleur van het stadsdeel zou aannemen en onvoldoende zou uitgaan van de concrete situatie en problemen in de buurt (signaleren, initiëren, activeren en coördineren).

Uit de analyse kan geconcludeerd worden dat de onduidelijke positie van de buurtmanager tussen 'de buurt' en de stadsdeelorganisatie (organisatorisch aspect), het zowel buurtgericht als stadsdeelgericht functioneren (territoriaal aspect) en het niet nader uitgewerkte takenpakket (inhoudelijk aspect) het functioneren van de buurtmanager gedurende de eerste fase van het project negatief hebben beïnvloed. Er is rondom deze functionaris te weinig (of te onduidelijk) structuur aangebracht, waardoor een te grote vrijheid tot het maken van eigen keuzen is ontstaan en teveel claims van verschillende kanten konden worden opgelegd.

De opzet om vanuit het oogpunt van effectiviteit en efficiency de taken binnen het stadsdeel en binnen de buurt bij één functionaris te leggen, lijkt in deze eerste fase eerder contraproductief te hebben gewerkt. De 'twee petten van de buurtmanager' hebben in de praktijk veel onduidelijkheid opgeleverd en de voortgang van het plan van aanpak onder druk gezet. Door deze positionering van de buurtmanager is

tevens een meervoudige begeleidingsstructuur tot stand gekomen, waarbij vooral de taken en verantwoordelijkheden van de beleidsgroep 'Buurtmanager' en het beleidsteam voor het anti-vandalisme-project onvoldoende uitgewerkt zijn. Tenslotte kan geconstateerd worden dat binnen delen van de stadsdeelorganisatie, het wijkteam van de politie en de stichting Welzijn de Pijp het draagvlak voor buurtbeheer redelijk tot goed is. Daarentegen laat het draagvlak binnen de woningcorporaties, het wijkcentrum Ceintuur, delen van het ambtelijk apparaat en onder buurtbewoners nog duidelijk te wensen over.

Wanneer de bovenstaande conclusies worden vertaald naar de deelvragen, die bij de procesevaluatie centraal staan (zie par. 1.3), komt na het eerste jaar het volgende beeld naar voren:

- **Hoe (en hoe goed) is criminaliteitspreventie ingebed in het buurtbeheerbeleid (organisatie, draagvlak, middelen)?**

In beginsel neemt criminaliteitspreventie (in de meest letterlijke betekenis van het woord) een centrale plaats in binnen het projectplan 'Buurtmanager'. Alle deelprojecten hebben op één of andere manier betrekking op het verminderen van criminaliteit, overlast en onveiligheid in de buurt. Aangezien een duidelijke beheerstructuur in de Diamantbuurt tot nog toe ontbreekt, is er slechts in beperkte mate sprake van een daadwerkelijke inbedding van criminaliteitspreventie in een bredere buurbeheeraanpak.

- **Hoe verloopt de implementatie en uitvoering van criminaliteitspreventieve maatregelen? Welke factoren werken belemmerend dan wel bevorderend?**

In hoofdstuk 3 is een uitgebreid overzicht opgenomen met betrekking de huidige stand van zaken. Uit dit overzicht kan geconcludeerd worden dat implementatie en uitvoering van de maatregelen en projecten uit het projectplan Buurtmanager onvoldoende uit de verf is gekomen.

Als **belemmerende** factoren zijn in dit rapport de volgende aspecten aan de orde gesteld:

- onvoldoende draagvlak bij wijkcentrum Ceintuur, woningcorporaties en delen van de stadsdeelorganisatie;
- ontbreken van een representatieve bewonersorganisatie in de Diamantbuurt, alsmede knelpunten bij het activeren van buurtbewoners;
- onduidelijkheden rondom positie en taakstelling van de buurtmanager, alsmede een te uitvoerende taakinfilling van deze functionaris;
- ontbreken van een effectieve beheerstructuur in de buurt en van een heldere aansturing op stadsdeelniveau;
- tendens om projecten stadsdeelbreed op te zetten, waardoor de daadkracht en de snelheid van handelen in de buurt onder druk kan komen te staan.

Als **bevorderende** factoren kunnen worden aangemerkt:

- een op de problematiek toegesneden plan van aanpak, waarbij een duidelijke samenhang bestaat tussen na te streven doelen en in te zetten middelen;
- voldoende draagvlak bij het wijkteam van politie, de stichting Welzijn de Pijp, de basisschool De Edelsteen en delen van de stadsdeelorganisatie, alsmede een goede samenwerking van deze organisaties met de buurtmanager;
- voldoende personele capaciteit en financiële middelen voor de uitvoering van het projectplan Buurtmanager.

- **Welke relatie is er tussen deze factoren en de bredere buurtbeheeraanpak (bijv. verbeterde samenwerking, meer bewonersparticipatie)?**

Er bestaat een directe relatie tussen de bovengenoemde (belemmerende en bevorderende) factoren en de buurtbeheeraanpak, aangezien deze factoren niet zozeer betrekking hebben op de maatregelen en projecten als zodanig, maar veel meer op de onderliggende beheerstructuur.

- **In hoeverre worden de problemen met de implementatie van criminaliteitspreventie in probleebuurtten ondervangen of verminderd door de buurtbeheeraanpak?**

Door het ontbreken van een effectieve beheerstructuur in de buurt wordt de implementatie van criminaliteitspreventie momenteel niet bevorderd maar juist bemoeilijkt. In deze fase van het project kunnen dan ook geen nadere uitspraken worden gedaan over de centrale probleemstelling van de evaluatie, te weten in hoeverre buurtbeheer een effectieve methodiek is om criminaliteit, overlast en gevoelens van onveiligheid in een buurt als de Diamantbuurt terug te dringen. Door meer aandacht te besteden aan het opzetten van een beheerstructuur binnen de Diamantbuurt kan de probleemstelling in een latere fase wel beantwoord worden.

- **Welke voorwaarden moeten (dus) vervuld zijn, wil criminaliteitspreventie succesvol geïmplementeerd worden in dit type buurten?**

Op basis van de ervaringen tot nog toe in de Diamantbuurt en in andere buurten binnen en buiten de gemeente Amsterdam, kunnen onder andere de volgende voorwaarden worden genoemd voor een succesvolle implementatie van criminaliteitspreventie:

- een effectieve beheerstructuur in de buurt;
- een heldere aansturing op stadsdeelniveau;
- voldoende draagvlak bij de participanten op bestuurlijk en uitvoerend niveau;
- betrokkenheid van buurtbewoners en/of bewonersorganisatie;
- een gestructureerd plan van aanpak, waarin tenminste doelen, middelen, taakverdeling, planning en financiering van de afzonderlijke projecten zijn opgenomen;
- voldoende personele capaciteit en financiële middelen;
- een efficiënte registratie van gegevens en signalering van ontwikkelingen;

5.3 Aanbevelingen

Vanuit de bovenstaande conclusies zijn met betrekking tot de voortgang van het project 'Buurtmanager' in de Diamantbuurt de volgende aanbevelingen geformuleerd:

- 1 Gedurende de tweede fase van het project 'Buurtmanager' zal veel nadrukkelijker dan tot nog toe het geval is geweest, de aandacht gericht moeten worden op **het bereiken en activeren van bewoners**. Hierbij kan voor een deel aangesloten worden op bestaande kanalen (buurthuis, school), maar zullen voor een deel ook nieuwe ingangen gecreëerd moeten worden. In dit kader is het van belang dat er een samenwerking met het wijkcentrum Ceintuur tot stand komt. Speciale aandacht dient te worden besteed aan het bereiken van allochtone buurtbewoners.

- 2 Om dit te kunnen realiseren zal **de buurtmanager het grootste deel van haar tijd in de Diamantbuurt aanwezig moeten zijn** en hier ook een werk-/vergaderruimte tot haar beschikking moeten hebben. Teneinde afstemming met en terugkoppeling naar de stadsdeelorganisatie efficiënt te laten plaatsvinden, kan ze gedurende een dagdeel per week op het stadsdeelkantoor aanwezig zijn.
- 3 Het beleidsteam voor het anti-vandalisme-project dient uitgebreid te worden tot een **buurtbeheergroep Diamantbuurt**, die in elk geval de eerste periode wordt voorgezeten door de buurtmanager. In deze buurtbeheergroep hebben vertegenwoordigers van betrokken organisaties, enkele gemandateerde ambtenaren en tenminste drie buurtbewoners zitting. Deze buurtbeheergroep is verantwoordelijk voor de uitvoering van het plan van aanpak en het ontwikkelen van nieuwe initiatieven. Door de buurtbeheergroep Diamantbuurt wordt ten minste twee keer per jaar een **brede buurtvergadering voor de bewoners** georganiseerd.
- 4 De beleidsgroep Buurtmanager wordt veranderd in een **stuurgroep Buurtbeheer De Pijp**, waarin de leidinggevendenden van de bij buurtbeheer betrokken organisaties zitting hebben, alsmede de coördinatoren van de buurtbeheergroepen¹¹. Deze stuurgroep ontwikkelt en bewaakt de hoofdlijnen van het buurtbeheer in het stadsdeel De Pijp, stelt de jaarlijkse buurtbeheerplannen vast en kan bemiddelen bij problemen of knelpunten in de verschillende buurten. De deelnemers aan de stuurgroep zijn verantwoordelijk om het draagvlak voor de buurtbeheeraanpak binnen de eigen organisatie te versterken. Vooral de betrokkenheid van het wijkcentrum Ceintuur, de woningcorporaties en delen van het ambtelijk apparaat zal nadrukkelijk versterkt moeten worden.
- 5 De **primaire verantwoordelijkheid** voor de opzet en uitvoering van verschillende projecten in de Diamantbuurt zou meer dan nu het geval is gespreid moeten worden over de leden van de buurtbeheergroep. De buurtmanager dient in dit kader meer een signalerende, stimulerende en coördinerende rol te vervullen en brengt tenminste **elk kwartaal schriftelijk verslag** uit aan de stuurgroep Buurtbeheer De Pijp. Tevens zal de buurtmanager de opzet van een **signaleringsinstrument** ter hand moeten nemen, zodat periodiek registratiegegevens beschikbaar komen en betrokkenen regelmatig inzicht krijgen in de voortgang van projecten en ontwikkelingen binnen de buurt.

¹¹ Naast de buurtbeheergroep Diamantbuurt kunnen te zijner tijd ook nog andere buurtbeheergroepen binnen een dergelijk organisatiemodel worden ondergebracht.

Bijlage: Samenhang projecten buurtbeheerplan Diamantbuurt

